

ดู้มือ

การผลิตน้ำมันใบโอดีเซล เพื่อทดแทนน้ำมันดีเซลสำหรับเกษตรกร

สำนักงานพัฒนาระบบการพัฒนาเพื่อปรับเปลี่ยนชีวิตริมแม่น้ำจากพืช再到
(สำนักงาน กปร.)

ดำเนิน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชดำริ เกี่ยวกับการพัฒนาพลังงานทดแทนจากผลผลิตทางการเกษตร (Biodiesel) ในวาระต่าง ๆ เพื่อช่วยบรรเทาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น จากสถานการณ์วิกฤตติน้ำมันขาดแคลนในอนาคต ดังเช่น เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2549 ได้พระราชทานพระราชดำริ สรุปความว่า ให้นำไปโอดีเซลมาใช้ให้ได้ประโยชน์จริง เพื่อรองรับการใช้งานในพื้นที่ รวมทั้งศึกษาความต้องการ เช่น เกษตรกร 1 ครอบครัว เมื่อใช้ปั๊มน้ำ เครื่องปั่นไฟฟ้ารถไถ ต้องใช้ไปโอดีเซลปริมาณเท่าไร และเมื่อวันที่ 16 มกราคม 2549 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานพระราชดำริ สรุปความว่า ควรแนะนำให้ความรู้แก่ชุมชนที่ปลูกปาล์มน้ำมัน รวมถึงองค์การบริหารส่วนตำบลและองค์การบริหารส่วนจังหวัดว่าถ้าลงทุนทำน้ำมันปาล์มจะต้องลงทุนเท่าไร ในการนำน้ำมันมาปั่นไฟ และหุงข้าวเป็นการพึ่งตนเองและพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยให้ทำเป็นสูตรเพื่อการศึกษา ทั้งนี้ การพัฒนาพลังงานทดแทนตามพระราชดำริ มีอยู่หลายรูปแบบ เช่น การใช้แก๊สโซฮอล์ในเครื่องยนต์เบนซิน การใช้ดีโซหอล์ และน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ในเครื่องยนต์ดีเซลโดยใช้ผลผลิตทางการเกษตรที่มีอยู่ในท้องถิ่นซึ่งเป็นการพัฒนาประเทศตาม “แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ที่ควรค่าแก่การประพฤติปฏิบัติตามเป็นอย่างยิ่ง

จากแนวพระราชดำริดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ในฐานะหน่วยงานกลางในการประสานการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้ประสานและร่วมมือกับวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยียะรังวี่ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในการศึกษาความต้องการใช้น้ำมันไบโอดีเซลเพื่อทดแทนน้ำมันดีเซลของเกษตรกรในจังหวัดกระบี่ตามแนวพระราชดำริขึ้น เพื่อหาความต้องการใช้ประโยชน์ ตลอดจนรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมในการสร้างเครื่องผลิตน้ำมันไบโอดีเซลในครัวเรือนและชุมชน และได้นำผลการศึกษาดังกล่าวมาประมวลและจัดทำเป็น “คู่มือการผลิตน้ำมันไบโอดีเซลเพื่อทดแทนน้ำมันดีเซลสำหรับเกษตรกร” โดยหวังว่าคู่มือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานหรือบุคคลที่มีความสนใจในด้านการใช้พลังงานทดแทน โดยเฉพาะน้ำมันไบโอดีเซลให้เหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศในปัจจุบัน

สำนักงาน กปร.

มกราคม 2553

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับไบโอดีเซล	8
◦ ไบโอดีเซลคืออะไร	9
◦ ประเภทของไบโอดีเซล	10
◦ ประโยชน์ของการใช้ไบโอดีเซล	10
2. การศึกษาความต้องการใช้น้ำมันไบโอดีเซลและรูปแบบเครื่องผลิตไบโอดีเซลที่เหมาะสมกับเกษตรกร	11
◦ การศึกษาความต้องการใช้น้ำมันไบโอดีเซล	12
◦ รูปแบบเครื่องผลิตไบโอดีเซลที่เหมาะสมกับเกษตรกร (เครื่อง K-cat)	13
◦ ค่าเครื่องผลิตน้ำมันไบโอดีเซล K-cat 1	15
◦ ความสามารถในการผลิตของเครื่อง K-cat 1	16
3. การผลิตน้ำมันไบโอดีเซล	17
3.1 น้ำมันไบโอดีเซลจากน้ำมันปาล์มดิบ	18
◦ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตน้ำมันไบโอดีเซล	18
◦ ขั้นตอนการผลิต	19
◦ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการผลิตไบโอดีเซล จากน้ำมันปาล์มดิบ	24

สารบัญ

หน้า

3.2 นำมันไปโอดีเซลจากนำมันพืชใช้แล้ว	26
◦ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตนำมันไปโอดีเซล	26
◦ ขั้นตอนการผลิต	27
◦ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการผลิตไปโอดีเซล จากนำมันพืชใช้แล้ว	36
สรุป	37
สถานที่ติดต่อ	38

การผลิตน้ำมันนำไปใช้เชล เพื่อกดแก่น้ำมันตีเซลล์ของเกษตรกร

ສ່ານກັງຈະດົນ:ກຽນກຳກົດການພົມເຕີຍເພື່ອປະສາມານ
ໂດຮງການວັນເນື່ອງນາຈັກພຣະຮາຍຕໍ່າຮີ
(ສ່ານກັງຈະດົນ ກປຮ.)

ດວາມຮູ້ກ້ວິປີເກື່ອງກັບປີປອດີເຫດລ

ການພລິຕານໍາມັນໄປໂວດີເໜລ ເພື່ອກັດແກນນໍາມັນຕີເໜລຂອງເກະຕາຮກ

1. ດວາມຮູ້ກ່າວໄປເກົ່າຍົກນໍາມັນໄປໂວດີເໜລ

○ ໄປໂວດີເໜລຄືອະໄຮ

ໄປໂວດີເໜລ ມາຍຄື່ງ ເຊື້ອເພີ້ງທີ່ພລິຕານໍາມັນພື້ນແລະ
ໄຟມັນສັຕິງ ເຊັ່ນ ປາລົມ ສຸງດຳ ມະພ້າວ້າ ທານຕະວັນ ຄ້າເໜືອງ
ເມັດເຮັບ ແລະ ນໍາມັນພື້ນ-ນໍາມັນສັຕິງທີ່ຜ່ານການໃໝ່ງານແລ້ວ ນຳມາກຳ
ປົງກິກີຍາທາງເຄມີ ທີ່ເຮົາກວ່າ “Transesterification Process”
ຮ່ວມກັບເມຮານອລຈົນເກີດເປັນສາຣເອສເຕົວຮ່ວມກັບ
ນໍາມັນດີເໜລທີ່ເຮົາກວ່າ “ໄປໂວດີເໜລ” ອີ່ວ່າ “B 100”

ນໍາມັນພື້ນ
ຫຼື
ນໍາມັນສັຕິງ

+
ເມຮານອລ
ຫຼື
ເອຮານອລ

ໄປໂວດີເໜລ

+
ກລືເຊອວິນ
(ພລພລອຍໄດ້)

◎ ປະເທດຂອງໄປໂໂດືເໜລ

- 1) ປະເທດທີ່ໃຊ້ນໍາມັນພື້ນທີ່ຢູ່ນໍາມັນສັດຕິບິນກັບເຄື່ອງຍົນຕິ່ເໜລ ໂດຍຕຽບ ໂດຍໄມ່ຕ້ອງຜສມສາຮາເຄມືອື່ນໄດ້
- 2) ປະເທດລູກຜສມ ໄດ້ແກ່ ການໃຊ້ນໍາມັນພື້ນທີ່ຢູ່ນໍາມັນສັດຕິບິນກັບນໍາມັນກຳດ້າ ນໍາມັນດີເໜລຫຼືຢູ່ນໍາມັນໜີດອື່ນ ຈະ ພສມກັບນໍາມັນກຳດ້າ ນໍາມັນດີເໜລຫຼືຢູ່ນໍາມັນໜີດອື່ນ ຈະ
- 3) ປະເທດເອສເທິວ່າ ໂດຍການນໍາມັນພື້ນທີ່ຢູ່ນໍາມັນສັດຕິບິນໄປທຳມະນຸດ ໂດຍໃຊ້ກຽດຫຼືວ່າດັ່ງເປັນຕົວເວັ່ງ ປົກລົງກົດທຳກໍໃຫ້ໄດ້ເອສເທິວ່າຮູ່ງກີ້ວິໄປໂໂດືເໜລນັ້ນຂອງ

◎ ປະໂຍບີ້ນຂອງການໃຊ້ໄປໂໂດືເໜລ

- 1) ລດມລພື້ນຖານອາການໂດຍເນັພາະເຄື່ອງຍົນຕິ່ເໜລ
- 2) ລດກາວປ່ອຍເກີ້ສເຮືອນກະຈົກ
- 3) ລດການນໍາເຂົານໍາມັນດີບຈາກຕ່າງປະເທດ
- 4) ລດຄ່າໃຊ້ຈ່າຍດ້ານພລັງງານ
- 5) ເປັນແຫລ່ງຮອງຮັບຜລຜລິຕາທາງການເກະຕົກທີ່ເໜືອຈາກການປະໂຫຼດ

การศึกษาความต้องการใช้น้ำมันในปัจจุบัน และรูปแบบเดิมร่วงพลิกไปปัจจุบันที่เหมาะสม กับเกษตรกร

2. ການຕຶກຫາດວາມຕ້ອງການໃຊ້ນໍ້າມັນໄປໂວດີເໜລແລ້: ຮູບແບບເດືອນພລິຕີໄປໂວດີເໜລທີ່ເໝາະສມກັບເກຫະຕຣກ

◎ ການສຶກຫາຄວາມຕ້ອງການໃຊ້ນໍ້າມັນໄປໂວດີເໜລ

ສໍານັກງານຄວນກຽນກົດການພິເຕະຍີເພື່ອປະສາມວານໂຄຮງການ
ວັນເນື່ອງນາຈັກພຣະຮາຍຕໍ່າຮີ (ສໍານັກງານ ກປຮ.) ລັບກົດວິທີຢາລີຍ
ເກຫະຕຣກແລະເທັກໂນໂລຢີກະບີ ໄດ້ດໍາເນີນການສໍາວັດຄວາມຕ້ອງການການ
ໃຊ້ນໍ້າມັນໄປໂວດີເໜລຂອງເກຫະຕຣກໃນຈັງຫວັດກະບີ ເພື່ອນຳຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້
ເປັນແນວທາງໃນການສ່າງເລີມເກຫະຕຣກໃຫ້ໃຊ້ນໍ້າມັນໄປໂວດີເໜລ ເພື່ອ
ທົດແທນນໍ້າມັນດີເໜລ ຮົມທັງຫາຮູບແບບແລະວິທີການທີ່ເໝາະສມໃນການ
ສ້າງເຄື່ອງພລິຕີນໍ້າມັນໄປໂວດີເໜລໃນຄວ້າເວືອນແລະຊຸມຊັນ

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกรหลากหลายอาชีพ ในจังหวัดกระปี้ ได้แก่ อาชีพทำสวนปาล์มน้ำมัน ทำนาถุง ทำนาข้าว อาชีพประมงและเรือหางยาวรับจ้าง ทราบว่าครอบครัวของเกษตรกร ส่วนใหญ่มีเครื่องยนต์และเครื่องจักรกลที่ใช้น้ำมันดีเซล โดยพบว่า มีรถยนต์มากที่สุด รองลงมาได้แก่ เครื่องยนต์ (เรือ) เครื่องสูบน้ำ และรถไถนาใช้น้ำมันดีเซลในปริมาณ 5 - 10 ลิตร/วัน เกษตรกร ส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ระหว่าง 5,000 - 10,000 บาท ทั้งนี้ เกษตรกร ส่วนใหญ่มีความต้องการใช้น้ำมันไปโอดีเซลเพื่อทดแทนน้ำมันดีเซล

◎ รูปแบบเครื่องผลิตไปโอดีเซลที่เหมาะสมกับเกษตรกร

จากข้อมูลความต้องการใช้น้ำมันดีเซลของเกษตรกรจังหวัด กระปี้ จำนวน 5 - 10 ลิตร/วัน นั้น จึงได้มีการคึกคักรูปแบบเครื่อง ผลิตไปโอดีเซลอย่างง่าย โดยใช้กรดและด่างทำปฏิกิริยาในอุณหภูมิ ที่เหมาะสมผ่านกระบวนการไม่ยากและไม่มากอุปกรณ์ (ใช้ถังไปเดียว) ซึ่งเกษตรกรสามารถทำเองได้ ซึ่งเรียกว่า “เครื่อง K-cat 1”

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเพื่อประโยชน์
ดิรงการวันนิเวศน์มจากพระราษฎร์
(สำนักงาน กปร.)

รูปแบบเครื่อง K-cat 1

ค่าใช้จ่ายในการผลิตเครื่องผลิตน้ำมันใบโอดีเซล K-cat 1

ที่	รายการวัสดุ	จำนวน	ราคาต่อหน่วย	รวมเงิน
1	ค่าถังสแตนเลสกันกรวย เส้นผ่าศูนย์กลาง 30 ซม. ลึก 35 ซม. (ถังปฏิกรณ์)	1 ใบ	4,500	4,500
2	ค่าถังสแตนเลสกันกรวย เส้นผ่าศูนย์กลาง 20 ซม. ลึก 25 ซม. (ถังสารเคมี)	1 ใบ	3,500	3,500
3	มอเตอร์ขนาด 1/3 hp 1 เฟส	1 ตัว	1,600	1,600
4	มอเตอร์ขนาด 1/4 hp 1 เฟส	1 ตัว	1,500	1,500
5	ชุดควบคุมอุณหภูมิ	1 ตัว	2,500	2,500
6	ฮีทเตอร์ (Heater) ขนาด 1,000 W 220 V 1 เฟส ยาว 20 ซม.	1 ตัว	3,000	3,000
7	Thermocouple Tube 204 600 องค์เชลเซียส เส้นผ่าศูนย์กลาง 9.5 มม. ยาว 125 มม.	1 ตัว	1,000	1,400
8	ค่าเหล็กทำโครงสร้างค่าแรงประกอบด้วย - เหล็กฉาก ขนาด 1 นิ้ว หนา 3 มม. - เหล็กปูร่อง ขนาด 2 x 2 นิ้ว - เหล็กเพลาขา - เหล็กเบน ขนาด 1 นิ้ว หนา 2 มม.	4 เส้น 1 เส้น 2 เมตร 2 เมตร		6,500
9	ค่าอุปกรณ์ไฟฟ้าต่าง ๆ			3,000
10	ค่าอุปกรณ์อื่น ๆ ประกอบโครงเหล็ก และประกอบมอเตอร์			3,000
รวม				30,000

ความสามารถในการผลิตของเครื่อง K-cat 1

1. ผลิตได้ครั้งละ 20 ลิตร
2. ใช้เวลาในการผลิต 2 - 4 ชั่วโมง/ครั้ง
3. กำลังการผลิตเต็มที่ 80 ลิตร/วัน
4. ต้นทุนการผลิตหนึ่มัน/ลิตร
(เฉพาะค่าสาธารณูปโภค ค่าไฟฟ้า ค่าแรง) 4 บาท
5. ชนิดของใบโอดีเซลที่ผลิต B100 (ใบโอดีเซล 100%)
6. คุณภาพน้ำมันได้มาตรฐานชุมชนของการท่องเที่ยวและพลังงาน

การผลิตน้ำมันปาล์มดิบ
จากน้ำมันปาล์มดิบ

3. ການພລິຕນ້ຳມັນໄປໂວດີເໜລ

3.1 ນ້ຳມັນໄປໂວດີເໜລຈາກນ້ຳມັນປາລົມດີບ

◎ ວສດຸອຸປະກົດທີ່ໃຊ້ໃນການພລິຕນ້ຳມັນໄປໂວດີເໜລ

1. ເຄື່ອງພລິຕໄປໂວດີເໜລສໍາຫວັບເກະຕະກາ
2. ນ້ຳມັນປາລົມດີບ 20 ກິໂລກຣັມ
3. ກຣດຝອສໂວຣັສ ດາວເໝັ້ນຂັ້ນ 85% 20 ກຣັມ
4. ສາຮລະລາຍໂສເດີຍມໄຢົດຮອກໄ໐໌ 600 ກຣັມ
5. ສາຮລະລາຍໂສເດີຍມເມທກອກໄ໐໌ ພສມະຫວ່າງເມທກອກໄ໐໌
- 3.7 ກິໂລກຣັມ ແລະ ໄສເດີຍມໄຢົດຮອກໄ໐໌ 185 ກຣັມ
6. ນໍ້າເດືອດ
7. ຜ້າຂາວບາງ

◎ ขั้นตอนการผลิต

ขั้นที่ 1 เช็คกรดในน้ำมันปาล์มดิน

ซึ่งปกติจะมีค่ากรดอยู่ที่ 0.399 - 4.22% ทั้งนี้หากซื้อน้ำมันปาล์มดินจากโรงงาน โรงงานจะระบุค่ากรดมาด้วยแล้ว หรือหากจะเช็คกรดด้วยตัวเองสามารถดำเนินการได้ดังนี้

1. นำน้ำมันปาล์มดินไปบีกเกอร์ 10 กรัม
2. ผสมด้วยเมธanol 25 ซีซี สารฟีนอลปทาลีน (Phenolphthalein) 5 ซีซี
3. เข้าสู่กระบวนการไทรเรต (Tritrate) โดยค่อยหยดสารละลายน้ำเดี่ยมไฮดรอกไซด์ จากนั้นผสมสารละลายน้ำให้เข้ากัน
4. ผสมจนกว่าจะเป็นสีชมพู หากยังไม่เปลี่ยนสีให้เติม

สารละลายน้ำโซเดียมไฮดรอกไซด์ไปเรื่อยๆ พร้อมทั้งบันทึกปริมาณของสารละลายน้ำโซเดียมไฮดรอกไซด์ที่เติมเป็นระยะ

5. เมื่อได้สารละลายน้ำโซเดียมไฮดรอกไซด์ไปตรวจสอบโดยใช้สูตร $25.6 \times 0.1 \times$ ปริมาณสารละลายน้ำโซเดียมไฮดรอกไซด์ และหารด้วย 10 กรัม สุดท้ายจะได้ค่ากรดในน้ำมันปาล์มดิบ ซึ่งจะมีหน่วยเป็นร้อยละ (%)

ขั้นที่ 2 ลดยางเหนียว (Degumming)

นำน้ำมันปาล์ม 20 กก. ใช้กรดฟอสฟอรัส (ความเข้ม 85% ปริมาตร 20 กรัม) ใส่ลงในถังปฏิกิริยานเดินไปกว่าน 30 นาที ตั้งอุณหภูมิ 90 องศาเซลเซียส แล้วหยุดไปกว่าน 1 ชั่วโมง และถ่ายยางเหนียวที่มีลักษณะสีคล้ำออก

ขั้นที่ 3 ลดกรด (Deacid)

ใส่สารละลายน้ำโซเดียมไฮดรอกไซด์ 600 กรัม และเดินไปกวัน 15 นาที โดยปรับอุณหภูมิให้อยู่ประมาณ 80 - 85 องศาเซลเซียส แล้วหยุด 30 นาที เปิดฝาถังถ่ายไอลสบู่ออกทางด้านล่าง และหากด้านบนมีคราบไอลสบู่ให้ตักออก

ขั้นที่ 4 การนำมันน้ำไปโอดีเซล

ชั้นนำมันหลังถ่ายไอลสบู่ออก ใส่ถังปฏิกิริณแล้วใส่สารละลายน้ำโซเดียมเมทธอกไซด์ (Sodium Methoxide) จำนวน 3.875 กิโลกรัม (ผสมระหว่างเมทธอกไซด์ 3.7 กิโลกรัม และโซเดียมไฮดรอกไซด์ 185 กรัม) ค่อย ๆ รินใส่ แล้วเดินไปกวัน 15 นาที ปรับอุณหภูมิ 65 - 70 องศาเซลเซียส จนครบ 15 นาที หยุดไปกวัน

ตั้งทิ้งไว้ 1 ชั่วโมง ครบเวลา 1 ชั่วโมง
แล้วถ่ายกลีเซอรีนออก ใช้มือทดสอบ
กลีเซอรีนที่ถ่ายออกจะร้อน ๆ
จะมีคราบหนืดขณะที่ถ่ายเป็นระยะๆ
ถ้าเป็นน้ำมันจะไม่หนืด

ขั้นที่ 5 การล้าง

การล้างน้ำมันไปโอดีเซลให้ใช้น้ำเดือดใส่บัวแล้วดลงใน
ถังปฏิกรณ์ ล้าง 7 ครั้ง ครั้งละ 10 ลิตร หลังล้างแต่ละครั้งให้หยุด
15 นาที แล้วถ่ายน้ำออก น้ำแรก ๆ จะชุ่น น้ำหลัง ๆ จะมีสีใส^{เพิ่มมากขึ้น}

ขั้นที่ 6 การระเหยน้ำ

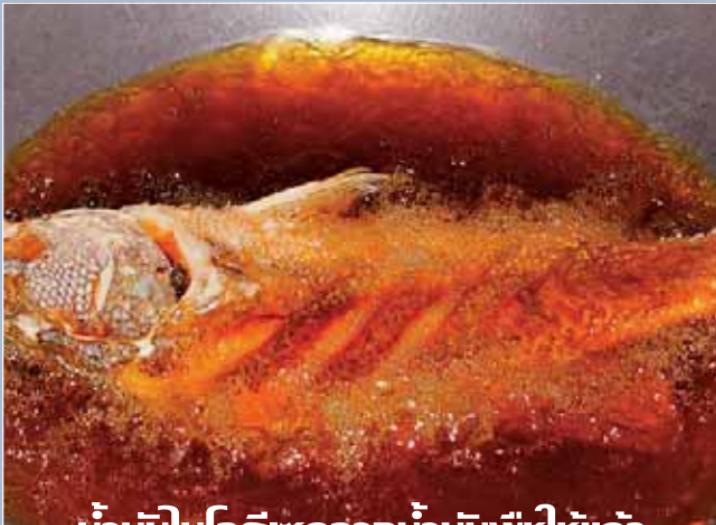
นำน้ำมันไบโอดีเซลที่ล้างแล้ว 7 ครั้ง ไปต้มระเหยน้ำที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส นาน 1 ชั่วโมง จนน้ำระเหยออกหมด (ข้อสังเกตคือ ถ้าไม่มีไอน้ำออกมากแสดงว่า น้ำระเหยออกหมดแล้ว)

ขั้นที่ 7

ขั้นตอนสุดท้ายของน้ำมันด้วยผ้าขาวบาง 2 ชั้น จากนั้นเก็บน้ำมันที่กรองเอาไว้ใช้กับเครื่องยนต์ต่อไป

- ◎ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการผลิตไบโอดีเซลจากน้ำมันปาล์มดิบ
  - ต้นทุน 25 บาท ต่อลิตร แบ่งเป็น
    - ราคน้ำมันปาล์มดิบ 21 บาท ต่อลิตร
    - ราคลาร์เคมีและค่าไฟ 4 บาท ต่อลิตร

นำมันใบโวตีเชลจากนำมันพืชใช้แล้ว

3.2 ນ້ຳມັນໃບໂວດີເຫຼຈາກນ້ຳມັນພື້ນໃຫ້ແລ້ວ

◎ ວັດຖຸປຽບທີ່ໃຊ້ໃນການຜລິຕິນ້ຳມັນໄປໂວດີເຫຼ

1. ເຄື່ອງຜລິຕິໄປໂວດີເຫຼສໍາໜັບເກະທຽກ
2. ນ້ຳມັນພື້ນໃຫ້ແລ້ວ 20 ກິໂລກຣັມ
3. ສາຮໂໂຊເດີຍມເມທອກໄຊດີເກີດຈາກສ່ວນຜສມະຮ່ວງ
ເມຮານອລ ໃຫ້ນ້ຳໜັກຮ້ອຍລະ 20 ຂອງນ້ຳມັນພື້ນໃຫ້ແລ້ວ ເທິກັບ
4 ກິໂລກຣັມ ພສມກັບໂສດາໄຟ (NaOH) ນ້ຳໜັກຮ້ອຍລະ 1 ໂດຍນ້ຳໜັກ
ຂອງນ້ຳມັນພື້ນທີ່ໃຫ້ແລ້ວເທິກັບ 0.2 ກິໂລກຣັມ
4. ນໍາເດືອດ
5. ຖຸກຮອງຂາດ 1 ມີໂຄຮອນ

◎ ขั้นตอนการผลิต

ขั้นที่ 1

นำน้ำมันพืชใช้แล้ว (ที่ผ่านการกรองเอาเศษอาหารออก)
จำนวน 20 กิโลกรัม ใส่ถังปฏิกิริณ์

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเพื่อประโยชน์
โครงการวันนี้เนื่องมาจากพระราษฎร์
(สำนักงาน กปร.)

ขั้นที่ 2

เดินไปพัดถังปฏิกรณ์และตั้งอุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส

ขั้นที่ 3

เทสารโซเดียมเมทธอกไซด์ (Sodium Methoxide)
ลงในถังปฏิกรณ์ (สารโซเดียมเมทธอกไซด์เกิดจากส่วนผสมระหว่าง

เมธานอล (ใช้น้ำหนักร้อยละ 20 ของน้ำมันพีชใช้แล้ว) เท่ากับ 4 กิโลกรัม ผสมกับโซดาไฟ (NaOH) นำหนักร้อยละ 1 โดยนำหนักของน้ำมันพีชใช้แล้วเท่ากับ 0.2 กิโลกรัม)

ขั้นที่ 4

หลังจากเทสารโซเดียมเมทอกอไซด์หมดแล้ว เปิดใบพัด
กวนและเดินเครื่องที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส ระยะเวลา 15 นาที

ขั้นที่ 5

หลังครบเวลา 15 นาทีแล้วให้หยุดเดินเครื่องหยุดใบการ และปิดเครื่อง ตั้งทิ้งไว้ 1 ชั่วโมง ปล่อยให้น้ำมันแยกตัว โดยจะสังเกตเห็นน้ำมันไปโอดีเซลอยู่ด้านบน ส่วนกลีเซอร์린จะตกตะกอนอยู่ด้านล่าง

ขั้นที่ 6

ถ่ายกลีเซอร์린ออกทางด้านล่างของถัง ซึ่งจะได้กลีเซอร์린
ประมาณ 3 - 4 กิโลกรัม ส่วนที่เหลือจะเป็นไมโอดีเซลที่ยังไม่ล้าง
(Crude Biodiesel) ประมาณ 16 - 19 กิโลกรัม

ขั้นที่ 7

- ทำการล้างน้ำมันใบโอดีเซลที่เหลือ (Crude Biodiesel) โดยใช้น้ำเดือดในอัตราส่วน น้ำมันใบโอดีเซล 1 ส่วน ต่อน้ำเดือด 1 ส่วน โดยแบ่งล้าง 3 - 4 ครั้ง ประมาณน้ำเท่าเดิมทุกครั้ง

- วิธีการล้างโดยใช้น้ำเดือดร้อนน้ำจากฝักบัวลงบนน้ำมันใบโอดีเซลให้ทั่ว ทิ้งไว้ 15 นาที และปล่อยน้ำที่ล้างออกทิ้งทางด้านล่างของถังเทากับน้ำที่ราดลงไป ทำอย่างนี้ 3 - 4 ครั้ง จนกว่าน้ำที่ล้างจะใส (ข้อควรระวังคือ ระหว่างที่กำลังล้างน้ำมันใบโอดีเซล ห้ามเดินเครื่อง)

ขั้นที่ 8

นำน้ำมันไบโอดีเซลที่ผ่านการล้างแล้วไปต้มที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส นาน 1 ชั่วโมง (ไม่ต้องเดินใบกวน) จนน้ำระเหยออกหมด (ข้อสังเกตคือไม่มีไอน้ำออกมาแสดงว่าน้ำระเหยออกหมดแล้ว) เสร็จแล้วหยุดอุณหภูมิลงทิ้งไว้จนเย็น

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเพื่อประสานงาน
โครงการวันนิเวศน์มาจาระราชดำเนิน
(สำนักงาน กปร.)

ขั้นที่ ๙

นำน้ำมันไปโอดีเซลที่ล้างและระเหยน้ำออกหมด แล้วไปกรองด้วยถุงกรองขนาด 1 ไมครอน

ขั้นที่ 10

จะได้น้ำมันไบโอดีเซล B100 (น้ำมันไบโอดีเซล 100%)
เก็บไว้ใช้เป็นพลังงานของเครื่องยนต์ทางการเกษตรต่อไป

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการผลิตใบโอดีเซลจากน้ำมันพืช ใช้แล้ว

ต้นทุน 19 บาท ต่อลิตร แบ่งเป็น

- ราคาน้ำมันพืชใช้แล้ว 15 บาท ต่อลิตร

- ราคาการเดมี่และค่าไฟ 4 บาท ต่อลิตร

สรุป

การจัดทำคู่มือการผลิตนำ้มันไปโอดีเซลเพื่อทดแทนนำ้มันดีเซลสำหรับเกษตรกรฉบับนี้เน้นการผลิตนำ้มันไปโอดีเซลจากนำ้มันปาล์มดิบ และการผลิตนำ้มันไปโอดีเซลจากนำ้มันพีชใช้แล้ว ก็ เพราะนำ้มันปาล์มดิบและนำ้มันพีชใช้แล้วเป็นวัตถุดิบที่หาได้ง่าย ราคาถูก ในภาคผู้สูงสุดโดยเฉลี่ยองค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.) ต้องการผลิตนำ้มันไปโอดีเซลจำนวนมากให้แก่สมาชิกในชุมชนเพื่อแบ่งเบาภาระ เนื่องจากราคานำ้มันดีเซลที่มีราคาสูงขึ้น โดยใช้เครื่อง K-cat 1 ในราคากลางๆ ประมาณ 30,000 บาท พร้อมวัตถุดิบในพื้นที่ก็สามารถลดค่าใช้จ่ายของชุมชน ลดมลพิษ และเป็นแหล่งร่วมรับผลผลิตการเกษตรจำพวกปาล์มน้ำมันและนำ้มันที่เหลือจากการบริโภคได้อีกด้วย

สถานที่ติดต่อ

1. สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน
โครงการวันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)
ที่อยู่ 78 ทำเนียบรัฐบาล ถนนราชดำเนินนอก ดุสิต
กรุงเทพฯ 10300

โทรศัพท์ 0 2280 6193-99 ต่อ 143 และ 144

โทรสาร 0 2280 6238

website : www.rdpb.go.th

2. นายจรัญ พิณสุวรรณ

รองผู้อำนวยการวิทยาลัย ชำนาญการพิเศษ
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกระปี

โทรศัพท์ : 075-621645 ต่อ 102, 109

โทรสาร : 075-621546 ต่อ 106

E-mail : Kcat 2501@yahoo.com

สำนักงานคณะกรรมการพิริยາที่๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ ผู้อำนวยการสำนักงานคุ้มครองสิ่งแวดล้อม
(ผู้อํานวยการฯ)

